

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Ludmily Sandnerové, soudkyně Petry Kamínkové a soudce Marka Zimy ve věci

žalobce: **M. B.**
bytem X
zast. advokátkou JUDr. Alicí Hejzlarovou, LL. M., MBA,
sídlem Žitná 1575/49, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: První náměstek policejního prezidenta
sídlem Strojnická 935/27, 170 89 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2022, č. j. PPR-27661-4/ČJ-2022-990131

takto:

- I. Rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ze dne 4. 7. 2022, č. j. PPR-27661-4/ČJ-2022-990131, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce, JUDr. Alice Hejzlarové, LL. M., MBA, advokátky.

Odůvodnění:

Předmět přezkumu

1. Žalobce se žalobou ze dne 15. 8. 2022 podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta (dále též (K.ř. č. 1 – rozsudek)

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

„napadené rozhodnutí“), kterým první náměstek policejního prezidenta zamítl odvolání proti rozhodnutí náměstka ředitele Krajského ředitelství policie hl. města Prahy (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 3. 1. 2022, č. 159/2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a zároveň prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V prvostupňovém rozhodnutí prvostupňový orgán přiznal žalobci podle § 155 a § 156 odst. 1 a 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), odchodné ve výši 330 300 Kč s tím, že se odchodné vyplátí jednorázově do 30 dnů ode dne skončení služebního poměru.

2. Jádrem sporu je otázka, zda bylo žalobci přiznáno a vyplaceno odchodné dle zákona o služebním poměru ve správné výši s ohledem na to, že žalobce se zároveň u prvostupňového orgánu domáhal doplacení služebního příjmu z důvodu, že jím odsloužená služební pohotovost byla ve skutečnosti „klasickým“ výkonem služby, za kterou mu náleží služební plat. Právě v závislosti na výši přiznaného příjmu za odsloužené roky se totiž po skončení služebního poměru vypočítává odchodné. Rovněž je spor o to, zda žalovaný postupoval správně, pokud vydal žalobou napadené rozhodnutí namísto toho, aby odvolací řízení přerušil a nejprve rozhodl o předběžné otázce v rámci řízení o žádosti žalobce o doplacení služebního příjmu.

Žaloba

3. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně doručoval právní zástupkyni žalobce druhý výtisk napadeného rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nikoliv primárně prvopis do datové schránky. Tímto postupem se žalovaný dle žalobce odchýlil od zákona, zavedené praxe správního řízení a porušil žalobcovo právo na spravedlivý proces. Rozhodnutí dle žalobce nemohlo nabýt právní moci v den vyznačený doložkou právní moci, ale až v den prokazatelného doručení právní zástupkyni, tedy 2. 8. 2022.
4. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že žalovaný se v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) nedostatečně vypořádal s předběžnou otázkou, kterou je posouzení otázky doplacení služebního příjmu, jež je předmětem samostatného řízení vedeného pod sp. zn. KRPA-144380/ČJ-2022-0000ZU u prvostupňového orgánu a přímo souvisí s předmětem řízení u žalovaného. Žalovaný rozhodl o odvolání navzdory doposud probíhajícímu řízení o doplacení služebního příjmu, přičemž odůvodnění této námitky absentuje, což činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.
5. Žalobce dále namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný nezhojil vady řízení, které vznikly již před prvostupňovým orgánem. V souvislosti s předběžnou otázkou prvostupňový orgán postupoval v rozporu s § 180 zákona o služebním poměru a v rozporu s § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Řízení o odchodném mělo být totiž přerušeno do doby pravomocného rozhodnutí o shora uvedené předběžné otázce, tj. do pravomocného ukončení řízení o doplacení služebního příjmu. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno v rozporu se zásadou legitimního očekávání, rovnosti v přístupu, jakož i zásadou procesní ekonomie, kdy je jednoznačně efektivnější postup přerušování řízení. Zásadou procesní ekonomie je vyjádřena úspornost a efektivita nikoliv jen vůči účastníkovi řízení, který bude muset případně iniciovat přezkum, nebo obnovu řízení, ale i vůči samotné státní správě, která bude muset činit další právní kroky a úkony v této věci.
6. Žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v nesprávném výpočtu hrubého služebního příjmu. Žalovaný rozhodl bez skutečného posouzení rozhodných

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

skutečností, a sice nezohlednil, zda prvostupňový orgán při svém výpočtu skutečně vycházel ze správného výpočtu hrubého služebního měsíčního příjmu. Podle judikatury soudů (rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 9. března 2021, ve věci C-580/19 RJ proti Stadt Offenbach am Main; náleží Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 1854/20 ze dne 18. října 2021) žalobci přísluší za nezákonně nařizovanou pohotovost služební plat v plné výši. V době nařízené pohotovosti byl žalobce v plné akceschopnosti a připraven vykonávat službu. V době služebních pohotovostí vykonával standardní služební úkoly, a proto se z tohoto důvodu nemohlo jednat o pohotovost, nýbrž o faktický výkon služby (zastíněný formálním a nezákonným nařízením služební pohotovosti), za který náleží příslušníkovi služebního poměru služební plat v souladu s ústavně zakotveným právem na spravedlivou odměnu. Do hrubého měsíčního příjmu za odslouženou dobu, který je podkladem pro výpočet odchodného, nebyla započítána doba za nezákonně nařizovanou pohotovost, čímž došlo ke zkrácení odchodného. Žalobci vznikl nárok na služební příjem ve výši 100 % za každou hodinu nezákonně nařízené služební pohotovosti a prvostupňový orgán ani žalovaný tuto skutečnost nerespektoval. Nezapočítáním doby služební pohotovosti v plném rozsahu jako doby výkonu služby došlo k neoprávněnému snížení služebního platu a náhrad, jež odpovídají právě průměrnému služebnímu příjmu.

Vyjádření žalovaného

7. V písemném vyjádření k žalobě setrval žalovaný na právním stanovisku uvedenému v napadeném rozhodnutí, a v plném rozsahu na ně odkázal.
8. K tvrzenému porušení § 19 odst. 1 správního řádu žalovaný uvedl, že právní zástupkyni dne 11. 7. 2022 sdělením písemně informoval, že vzhledem k omezené kapacitě datových schránek nelze rozhodnutí zaslat elektronicky. Žalovaný se domnívá, že postupoval v souladu s § 19 odst. 2 správního řádu.
9. Dále žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti. Dodal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje důvody pro vydání rozhodnutí, obsahuje odkaz na podklady, ze kterých žalovaný vycházel, dostatečným způsobem uvádí úvahy, kterými byl veden při hodnocení, jakož i výklad právních a služebních předpisů. Současně se žalovaný vyrovnal s návrhy, námitkami a vyjádřením žalobce před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům; vše je doloženo v příslušné spisové dokumentaci, napadené rozhodnutí je tedy přezkoumatelné.
10. Žalovaný uvedl, že v průběhu řízení si zákonným způsobem opatřil v potřebném rozsahu podklady pro rozhodnutí, na jejichž základě mohl bez odůvodněných pochybností zjistit skutkový stav a rozhodnout o uvedené věci.
11. Žalovaný uvedl, že při vydání prvostupňového i napadeného rozhodnutí vycházeli služební funkcionáři ze zákona, podle kterého se vypočítává hrubý služební příjem a následně se přiznává odchodné. Došlo k zajištění potřebných dokumentů z personálního odboru Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, ze kterých vyplývají skutečnosti rozhodné pro výpočet hrubého služebního příjmu pro výsluhové nároky a s tím související výpočet odchodného. Žalovaný uvádí, že v napadeném rozhodnutí podrobně specifikoval výkon služby žalobce a konstatoval, že se jednalo o naprosto standardní postup odpovídající právním předpisům, a interním aktům.
12. Žalovaný uvedl, že žalobce směšuje pojem „pracovní doba“ dle směrnice EP a Rady č. 2003/88/ES ze dne 4. 11. 2003 a „doba služby“ dle zákona o služebním poměru. Na způsob

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

odměňování pracovníků za doby pracovní pohotovosti se nevztahuje shora uvedená směrnice, nýbrž relevantní ustanovení vnitrostátního práva. Zákon o služebním poměru v ustanovení § 126 upravuje odlišný režim odměňování za služební pohotovost oproti služebnímu příjmu za dobu výkonu služby, respektive za dobu výkonu služby v době služební pohotovosti. Žalobce se týká, vzhledem k nařízení služební pohotovosti na služebně, ustanovení § 126 odst. 1 zákona o služebním poměru, kdy je mu za nařízenou služební pohotovost poskytována odměna, která není součástí služebního příjmu. Je-li však v době služební pohotovosti výkon služby nařízen, má příslušník nárok na služební příjem dle § 126 odst. 3 zákona. Žalovaný odkázal na právní větu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 8/2013-26, dle které „[o]dměna za služební pohotovost není součástí služebního příjmu (§ 113 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů), neboť podstatou služební pohotovosti není výkon služby, ale připravenost k jejímu výkonu, nastane-li taková potřeba (§ 126 odst. 3 uvedeného zákona).“

13. Rozsudek SDEU ze dne 9. března 2021, ve věci C-580/19 se podle žalovaného na daný případ nevztahuje, neboť šlo o německého hasiče RJ z města Offenbach am Main, který vykonával, kromě běžné služby, také službu „Beamter vom Einsatzleitdienst“ (tedy operační důstojník ve službě, dále jen „BvE“). Služba BvE spočívala v tom, že se musel zdržovat na takovém místě, aby byl schopen během 20 minut nastoupit fyzicky službu na služebně, k čemuž mu bylo zaměstnavatelem poskytnuto, mimo jiné, zásahové vozidlo. Uvedený hasič se domáhal toho, aby doba, po kterou vykonával BvE, byla uznána jako doba pracovní a byla mu za ni poskytnuta příslušná finanční náhrada, což jeho zaměstnavatel odmítl.

Replika žalobce

14. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou ze dne 14. 11. 2022, kde upozornil, že i případná bezvadnost formální stránky napadeného rozhodnutí není jediným atributem správnosti a zákonnosti rozhodnutí jako celku. Meritum věci spočívá v nezákonném stavu, během kterého docházelo k nařizování služební pohotovosti v rozporu s konstantní judikaturou a právními předpisy. Klíčovým zjištěním z rozsudku SDEU je to, zda došlo k naplnění výrazné intenzity omezení disponovat s volným časem po čas výkonu služební pohotovosti. Služební pohotovost lze naříditi dle § 62 zákona jen v důležitém zájmu služby, jestliže je dán předpoklad výkonu služby přesčas, přičemž nařízení výkonu služební pohotovosti je legitimní pouze tehdy, jsou-li dány mimořádné okolnosti, které nařízení služební pohotovosti vyžadují, nikoli opakující se automatické nařizování pohotovosti. Žalobce je přesvědčen, že v důsledku nezákonně nařizovaných služebních pohotovostí se jednalo o výkon služby, za kterou náleží služební příjem, který měl být dále reflektován ve výpočtu výsluhových náležitostí.

Vyjádření žalovaného k replice žalobce

15. Žalovaný zopakoval nesouhlas s námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zásadou legitimního očekávání pro nepřerušeni řízení do doby vyřešení předběžné otázky. Žalovaný zdůraznil, že postup přerušeni řízení podle § 64 odst. 1 správního řádu je fakultativní, a služební funkcionář k němu tedy není povinen. Zásadu legitimního očekávání nelze aplikovat na institut fakultativního přerušeni řízení, neboť uvedená zásada směřuje na situace, kdy osobě náleží určité subjektivní právo. Pokud žalobce nemá na přerušeni řízení právní nárok, nemůže ani legitimně očekávat, že řízení bude přerušeno. Zásadu legitimního očekávání nelze aplikovat ani proto, že usnesení č. 1433/2022 o přerušeni řízení ve skutkově obdobné věci, bylo vydáno dne 9. 9. 2022, zatímco napadené rozhodnutí

bylo vydáno dne 4. 7. 2022, z čehož vyplývá, že žalobce v době odvolacího řízení nemohl legitimně očekávat, že v jeho případě bude postupováno stejně jako v případě odvolání ve shora uvedené věci jiného příslušníka KŘP-A. Pozdější přerušení řízení v obdobné věci jiného příslušníka z povahy věci nemohlo založit legitimní očekávání žalobce v době vedení odvolacího řízení, že v jeho případě bude postupováno stejně.

16. Žalovaný uvedl, že postupoval efektivně, když vycházel z jednoznačné dikce § 155, § 156 a § 166 zákona o služebním poměru a potřebné podklady pro výpočet odchodného zajistil z oddělení služebních příjmů, platů a sociálních evidencí. Pokud by bylo v budoucnu případně rozhodnuto o tom, že za dobu služební pohotovosti měl žalobci náležet služební příjem, a tento služební příjem by mu byl doplacen, zákon o služebním poměru umožňuje nápravu (žádost o obnovu řízení, zahájení přezkumného řízení z moci úřední), pročez ani v takovém případě nelze ve svém důsledku hovořit o zásahu do práv žalobce.
17. Žalovaný uvedl, že pracovní pohotovost podle § 95 zákoníku práce může být vykonávána pouze mimo pracoviště, zatímco služební pohotovost podle § 62 zákona o služebním poměru může být vykonávána na služebně i mimo ni. Pokud by byla „služební pohotovost“ pojímána jako doba „výkonu služby“, jak mylně činí žalobce, právní úprava zakotvená v § 126 zákona o služebním poměru, která stanovuje odměňování pro služební pohotovost konanou na služebně nebo mimo služebnu, by nedávala smysl a v duchu argumentace žalobce by byla zcela nadbytečná, což zákonodárcem patrně nebylo zamýšleno. Pojmovým znakem služební pohotovosti je, že příslušník, byť je fyzicky přítomen na služebně, nevykonává službu, ale je k jejímu případnému výkonu připraven. Příslušník v době nařízené služební pohotovosti tráví volný čas podle svého uvážení, byť s menšími omezeními souvisejícími s povinností být dosažitelný pro případnou potřebu výkonu služby. Nicméně v době služební pohotovosti služební úkoly neplní. Služební pohotovost je tedy možné definovat jako určitý stupeň připravenosti příslušníka v době odpočinku (osobního volna) konat službu, je-li to potřeba. Forma nařízení služební pohotovosti není zákonem o služebním poměru stanovena. Žalovaný odkazuje na § 171 písm. f) zákona o služebním poměru, podle něhož se řízení ve věcech služebního poměru nevztahuje na nařízení služební pohotovosti. Nařízení služební pohotovosti tudíž nemusí zahrnovat odůvodnění. Podle názoru žalovaného je v případě žalobce naplněn i předpoklad důležitého zájmu služby ve smyslu § 62 zákona o služebním poměru. Důležitý zájem služby je definován v § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru, podle kterého se za něj považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru. V době služební pohotovosti příslušník nevykonává službu a neplní žádné služební úkoly.
18. Nález Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20 se zcela míjí s předmětem projednávané věci žalobce, neboť Ústavní soud v něm řešil případ hasiče – strojníka (v zaměstnaneckém poměru, nikoliv ve služebním poměru příslušníka Hasičského záchranného sboru ČR), jemuž byl po celou dobu fyzické přítomnosti na pracovišti závazně určen limit akceschopnosti a povinného zásahu nejpozději do 3 minut na nejvzdálenějším místě letiště; pracovníkovi nebyla stanovena pracovní pohotovost ve smyslu § 95 zákoníku práce.
19. Závěrem žalovaný poukázal na podstatné změny mezinárodní bezpečnostní situace poté, kdy dne 24. 2. 2022 byla Ukrajina napadena Ruskou federací a do České republiky směřovali statisíce uprchlíků, v důsledku čehož jsou na policii kladeny zvýšené nároky.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

20. Žalovaný trvá na tom, že napadené rozhodnutí je plně přezkoumatelné a že se ve vedeném řízení služební funkcionáři nedopustili žádných vad.

Rozhodné skutečnosti vyplývající ze správního spisu

21. Prvostupňovým rozhodnutím náměstek ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy přiznal žalobci podle § 155 a § 156 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru odchodné ve výši 330 300 Kč s tím, že se odchodné vyplatí jednorázově do 30 dnů ode dne skončení služebního poměru.
22. Proti výše uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání s odůvodněním, že do doby výkonu služby nebyla započtena doba pracovní pohotovosti. Žalobce své odvolání opřel o rozsudek SDEU ze dne 9. března 2021, ve věci C-580/19 (a o odpovídající směrnici EP a Rady č. 2003/88/ES), podle kterého za nezákonně nařizovanou pohotovost přísluší služební plat v plné výši. Žalobce dále poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 13. 9. 2018, č. j. 5 As 216/2017-19, který se týkal otázky důležitého zájmu služby, či rozsudek ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 As 95/2017-25, který řešil odlišnost výkonu běžné služby od výkonu služby přesčas.
23. Dne 30. 8. 2022 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

Posouzení soudem

24. Třetí senát tohoto soudu se skutkově i právně obdobným případem zabýval v rozsudku ze dne 30. 10. 2023, č. j. 3 Ad 8/2022-141. V nyní projednávané věci neshledal soud důvod se od dříve přijatých závěrů odchýlit.
25. Ve vztahu k žalobci lze také předeslat, že zdejší soud rozsudkem ze dne 26. 2. 2024 č. j. 17 Ad 7/2023-120 zrušil rozhodnutí žalovaného č. 3017/2023 ze dne 24. 4. 2023 a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Rozhodnutím č. 3017/2023 ze dne 24. 4. 2023 žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí náměstka ředitele Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy pro vnější službu ve věcech služebního poměru č. j. KRPA 144380 25/ČJ 2022 0000ZU ze dne 21. 11. 2022, kterým byla žalobci zamítnuta žádost ze dne 27. 4. 2022 ve znění podání ze dne 8. 8. 2022 o přiznání a proplacení nároku na služební příjem za dobu služby od nástupu ke speciální pořádkové jednotce Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „SPJ“) do skončení služebního poměru (tedy za období od 1. 5. 1999 do 31. 12. 2021). Žádost byla zamítnuta pro období od 1. 4. 2019 do 31. 12. 2021 z důvodu nenaplnění podmínek pro přiznání nároku na služební příjem, protože žalobce v době služební pohotovosti nevykonával službu, a pro období od 1. 5. 1999 do 31. 3. 2019 z důvodu uplatnění námitky promlčení.
26. Městský soud vycházel z této právní úpravy v rozhodném znění:
27. Podle § 62 zákona o služebním poměru „(1) Příslušníkovi lze nařídit služební pohotovost v důležitém zájmu služby, jestliže je dán předpoklad výkonu služby přesčas. (2) Služební pohotovost vykonává příslušník mimo dobu služby na služebně určené služebním funkcionářem nebo mimo ni v místě trvalého pobytu (ubytování) nebo na jiném místě určeném služebním funkcionářem na žádost příslušníka.“
28. Podle § 113 zákona o služebním poměru „[s]lužební příjem příslušníka tvoří: a) základní tarif, b) příplatek za vedení, c) příplatek za službu v zahraničí, d) zvláštní příplatek, e) příplatek za službu ve svátek, f) osobní příplatek, g) odměna, h) služební příjem za službu přesčas a i) stabilizační příplatek.“

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

29. Podle § 126 odst. 1 zákona o služebním poměru „[z]a hodinu služební pohotovosti na služebně mimo dobu služby má příslušník nárok na odměnu ve výši 35 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 70 % poměrné části přiznaného základního tarifu, osobního a zvláštního příplatku, který připadá na 1 hodinu služby v kalendářním měsíci, na který připadla služební pohotovost.“
30. Podle § 126 odst. 3 zákona o služebním poměru „[p]říslušník má nárok na služební příjem za výkon služby v době služební pohotovosti. Odměna za služební pohotovost mu v takovém případě nenáleží.“
31. Podle § 155 zákona o služebním poměru „[p]říslušník, jehož služební poměr skončil (dále jen „bývalý příslušník“) a který vykonával službu alespoň po dobu 6 let, má nárok na odchodné; to neplatí, jestliže jeho služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1
- a) písm. a),
- b) písm. c),
- c) písm. d) a je následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo
- d) písm. m) a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání nebo bylo pravomocně schváleno narovnání nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání.“
32. Podle § 156 zákona o služebním poměru „(1) Základní výměra odchodného činí 1měsíční služební příjem a za každý další ukončený rok služebního poměru se zvyšuje o jednu třetinu tohoto příjmu. Nejvyšší výměra odchodného činí šestnásobek měsíčního služebního příjmu. (2) Bylo-li při předchozím skončení služebního poměru bývalému příslušníkovi vyplaceno odchodné, vyplátí se mu při novém skončení služebního poměru odchodné snižené o částku, která mu již byla vyplacena. Jestliže bylo bývalému příslušníkovi vyplaceno odchodné ve stejné nebo vyšší výměře, než je výměra odchodného, na kterou mu vznikl nárok, odchodné se mu nevyplátí. Obdobně se postupuje v případě, kdy bylo bývalému vojákovi z povolání při skončení služebního poměru vojáka vyplaceno odbytné nebo odchodné.“
33. Podle § 166 odst. 1 zákona o služebním poměru „[z]a měsíční služební příjem se pro účely stanovení výše výsluhových nároků považuje průměrný hrubý služební příjem poskytovaný za předchozí kalendářní rok přede dnem skončení služebního poměru příslušníka. Jestliže služební poměr skončil posledním dnem kalendářního roku, zjišťuje se průměrný hrubý měsíční služební příjem z tohoto kalendářního roku. Trval-li služební poměr po dobu kratší než 1 rok, zjišťuje se průměrný hrubý měsíční služební příjem z celé doby trvání služebního poměru. Je-li to pro příslušníka výhodnější, zjišťuje se průměrný hrubý služební příjem za předchozí 3 kalendářní roky.“
34. Podle § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru „[v]yskytne-li se v řízení otázka, o které již bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem, je služební funkcionář rozhodnutím vázán. Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, která nepřísluší služebnímu funkcionáři rozhodnout a která dosud nebyla pravomocně vyřešena, služební funkcionář může dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení o dané otázce nebo si o ní může učinit úsudek. Služební funkcionář si nemůže učinit úsudek o osobním stavu příslušníka a o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Probíhá-li před příslušným orgánem řízení o předběžné otázce, vyčkává služební funkcionář jeho výsledku.“

35. Podle § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru „[v] odůvodnění služební funkcionář uvede důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže služební funkcionář vyhoví žádosti účastníka v plném rozsahu.“
36. Podle § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru „[z]a důležitý zájem služby se považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru.“
37. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po prostudování správního dospěl městský soud k závěru, že žaloba je včasná a důvodná.
38. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je namístě jen u takových vad, v jejichž důsledku skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek NSS č. j. 2 As 37/2006-63, č. 1112/2007 Sb. NSS z 21. 12. 2006), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek č. j. 8 Afs 66/2008-71 z 19. 12. 2008), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (rozsudek č. j. 2 Afs 24/2005, č. 689/2005 Sb. NSS z 14. 7. 2005). Nepřezkoumatelným pro nedostatek skutkových důvodů pak může být rozhodnutí zatížené vadami skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo tam, kde není zřejmé, zda vůbec byly nějaké důkazy provedeny. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. Soud v tomto směru pro stručnost odkazuje na závěry vyjádřené mj. v rozsudcích NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 z 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130 z 4. 12. 2003, č. j. 4 As 5/2003-52 z 29. 7. 2004 nebo č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS z 18. 10. 2005.
39. Ze shora uvedené judikatury vyplývá, že z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný a jak uvážil o skutečnostech pro věc zásadních a uplatněných v námitkách účastníka řízení, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Současně musí být z odůvodnění rozhodnutí patrné, jak se správní orgán vypořádal se vznesenými námitkami a k nim se vztahující zásadní argumentací. Pokud tedy rozhodnutí vůbec neobsahuje vypořádání některé ze zásadních námitek nebo nereflektuje argumentaci, o kterou se opírají, musí mít podle NSS nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 55/2015-29 z 16. 4. 2015).
40. V odvolání žalobce uvedl, že mu byl při výpočtu odchodného podle § 155 a § 156 zákona o služebním poměru nesprávně vypočten hrubý měsíční příjem, neboť v něm absentuje

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

započtení doby výkonu pracovní pohotovosti. Odkázal přitom na rozsudek SDEU RJ v. Stadt Offenbach am Main a Směrnici, dle kterého je nutno do doby výkonu služby započíst i dobu pracovní pohotovosti, neboť žalobcem vykonávaný způsob „*služební pohotovosti naplňuje veškeré potřebné podmínky pro to, aby tento výkon byl považován za pracovní dobu v celém rozsahu, a to zejména v důsledku naplnění podmínky, kdy pracovní dobou jsou všechny doby pracovní pohotovosti, během nichž jsou omezení uložena pracovníkovi takové povahy, že objektivně a významně ovlivňují možnost během těchto dob volně nakládat s časem, během něhož nejsou jeho profesní služby požadovány, a věnovat se vlastním zájmům.*“ K rozsudku dále uvedl, že SDEU rozhodl, že určujícím faktorem pro zjištění, zda jsou přítomny charakteristické znaky pojmu „pracovní doba“ ve smyslu Směrnice, je skutečnost, že pracovník je nucen být fyzicky přítomen v místě určeném zaměstnavatelem a být tam k dispozici, aby mohl okamžitě poskytnout své služby v případě potřeby. Žalobce již v odvolání přdestřel, jakým způsobem službu u služebního orgánu vykonával a poukazoval na skutečnost, že služební pohotovost byla nařizována v důsledku dlouhodobého až trvalého nedostatku příslušníků.

41. K výkonu služební pohotovosti žalobcem uvedl žalovaný na str. 22 napadeného rozhodnutí mimo jiné, že „*[n]ařízení služební pohotovosti, stejně jako systém služeb, pro příslušníky SPJ KŘP HMP upravuje interní akt řízení Policie České republiky, konkrétně Rozkaz ředitele Policie České republiky správy hlavního města Prahy č. 154 ze dne 23. července 2007 (dále jen „rozkaz ředitele“). Rozkazem ředitele nařízená služební pohotovost příslušníků SPJ není podložena vědomou absencí nedostatečného počtu příslušníků, jak tvrdí podatel, nýbrž možností potřeby využít příslušníky k plnění speciálních či mimořádných služebních úkolů, ke kterým jsou vyškoleni a vycvičeni, a to právě s ohledem na jejich zařazení v SPJ.*“ Dále žalovaný na str. 21 napadeného rozhodnutí dodal, že „*odvolací orgán má za jednoznačné, že pracovní dobou se podle směrnice rozumí doba, za kterou je poskytována příslušná finanční náhrada. Tedy nikoliv pouze doba výkonu práce, ale také doba služební pohotovosti, za kterou náleží příslušníkovi finanční odměna, přičemž je jednoznačně přípustné pomocí vnitrostátních předpisů určit, že bude tato finanční odměna odlišná pro doby, během nichž je práce skutečně vykonávána, a doby, během nichž se skutečná práce nevykonává.*“
42. Výše citované odůvodnění představuje popis rozdílů mezi institutem služební pohotovosti a dobou služby (služební pohotovost se uskutečňuje mimo dobu služby a je nezbytné ji od výkonu služby odlišovat), aniž by žalovaný jakkoli hodnotil, jakým způsobem probíhal výkon služební pohotovosti v žalobcově případě. Žalovaný tak ve své podstatě setrval na prostém vyložení obecných tezí k dotčeným institutům a identifikaci jejich rozdílů tak, jak se uvádí v zákoně o služebním poměru, aniž by jakkoli reflektoval samotnou podstatu argumentace žalobce. Uvedl-li, že v rámci služební pohotovosti příslušníci nevykonávají služební úkoly, ale jsou pouze připraveni v případě nenadálé situace službu vykonávat, i v tomto svém dílčím závěru vycházel striktně z obecně platných pravidel obsažených v dotčené právní úpravě, avšak zcela rezignoval na posouzení obrany žalobce, resp. posouzení toho, jakým způsobem plnění služební pohotovosti fakticky probíhalo. Podle soudu měl však žalovaný posoudit právě naplnění zákonných podmínek nařizování služební pohotovosti pro SPJ a charakter činností vykonávaných příslušníky v rámci služební pohotovosti, jakož i podobnost s výkonem běžné služby.
43. Otázce, které se žalovaný v napadeném rozhodnutí věnoval nedostatečně, je žalobcův poukaz na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se výkladu „*důležitého zájmu služby*“. Dle § 62 odst. 1 zákona o služebním poměru „*[p]říslušníkovi lze nařídit služební pohotovost v důležitém zájmu služby, jestliže je dán předpoklad výkonu služby přesčas.*“ K otázce naplnění

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

podmínky „důležitého zájmu služby“ se žalovaný nikterak nevyjádřil. Třetí senát se již dříve ztotožnil s desátým senátem tohoto soudu (rozsudek ze dne 8. 6. 2023, č. j. 10 Ad 16/2022-83), že požadavky na důležitý zájem služby pro nařízení služby přesčas je třeba vztáhnout i na služební pohotovost. Žalovaný rezignoval na posouzení zásadního aspektu, tedy jaká byla faktická náplň činnosti žalobce při formálně nařízených služebních pohotovostech. Tímto způsobem fakticky rezignoval na zjištění skutečného stavu věci v kontextu žalobcova tvrzení, že výkon činnosti v rámci nařízené služební pohotovosti se svým obsahem shodoval s výkonem služby, a systematicky tak docházelo k obcházení zákona při plánování a výkonu služby, a to nejen v izolovaném případě žalobce, ale v rámci celého útvaru SPJ.

44. Soud tak rekapituluje, že žalobcova argumentace žalovaným nebyla vypořádána dostatečně, naopak byla pojata zcela formalisticky, byla pomínuta podstata projednávané věci, což se odrazilo i v postoji žalovaného v řízení před soudem, když setrval na svém postoji, že služební pohotovost je odlišným institutem od výkonu služby apod.
45. K námitce týkající se argumentace žalobce o přenositelnosti závěrů rozsudku SDEU ve věci C-580/19 na jeho případ, soud uvádí, že žalovaný se touto námitkou zabýval, avšak i v tomto případě setrval v rovině striktně obecných a paušálních závěrů. Z odkazu žalobce je zřejmé, že jemu nařízenou služební pohotovost staví žalobce na roveň službě „BvE“ nařízené hasiči, který tvrdil, že má být uznána jako doba pracovní. Namísto toho, aby žalovaný zkoumal podobnost žalobcova případu s tímto hasičovým (tedy hodnotil, jak žalobcův výkon služební pohotovosti probíhal, jaký byl charakter vykonávaných činností, zda mu byla stanovena povinnost v určitém čase zareagovat na výzvu k plnění služby a jak tato okolnost korespondovala s jeho možností nakládat se svým časem v případě plnění služební pohotovosti, a zda nešlo o plánovité zneužívání/obcházení institutu služební pohotovosti vyznačujícího se mimořádností jeho použití), omezil se na obecnou formulaci o rozdílu služební pohotovosti a doby služby a jaká náleží za jakou práci odměna nebo příjem. Žalovaný přitom rezignoval na zjištění konkrétních okolností výkonu služební pohotovosti žalobce a podstatou odvolací námitky žalobce se nezabýval.
46. Soud tak dospěl k závěru, že žalovaný při posouzení důvodnosti odvolání žalobce nevystihnul podstatu předběžné otázky, od jejíhož zodpovězení se odvíjelo posouzení předmětu tohoto řízení. Žalovaný tak pominul klíčovou argumentaci uplatněnou žalobcem v průběhu správního řízení; úvahy, které do odůvodnění napadeného rozhodnutí promítnul, se liší od důvodů, na kterých žalobce opodstatněnost svého odvolání založil. Lze tak uzavřít, že na půdorysu projednávané věci s ohledem na žalobcem předestřenou argumentaci, včetně námitek uplatněných v odvolacím řízení, dospěl žalovaný k nesprávnému závěru o tom, jaká hlediska jsou podstatná pro posouzení důvodnosti odvolání. Kritéria posuzovaná žalovaným vycházela toliko z formálního pojetí jednotlivých institutů zákona o služebním poměru; žalovaný však zcela rezignoval na posouzení toho, zda faktický průběh služby a služební pohotovosti útvaru SPJ byl v souladu s podmínkami stanovenými zákonem o služebním poměru.
47. Nezbyvá tedy než shrnout a uzavřít, že žalovaný zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek důvodů tím, že se dostatečným způsobem nezabýval plánováním a způsobem nařizování služební pohotovosti služebním orgánem žalobci a dalším příslušníkům útvaru SPJ, charakterem činností vykonávaných v rámci plnění služební pohotovosti, a tím, zda institutu služební pohotovosti nebylo služebním funkcionářem zneužíváno v rozporu s jeho zákonným vymezením. Žalovaný přitom pominul podstatu argumentace, o níž žalobce svůj nárok opíral

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

a fakticky se tak nevypořádal s odvolacími námitkami žalobce, neboť neuvedl, z jakých důvodů je považuje za liché a neopodstatněné.

48. Žalovaný výše uvedená hlediska zcela opomenul, a tedy neobstaral a do spisu nezaložil takové podklady, na jejichž základě by bylo možné usuzovat o skutečném průběhu služby a služební pohotovosti včetně jejich obsahové náplně a zároveň o tom, že služební pohotovost byla nařízena v důležitém zájmu služby. Žalovaný tak zatížil napadené rozhodnutí vadou řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění, bez kterého nelze závěr o důvodnosti nároku, a tedy ani opodstatněnosti žalobní argumentace, učinit.
49. Soud nepřisvědčil ani argumentaci žalovaného, že žalovaný neměl povinnost vyčkat na výsledek řízení o předběžné otázce. Podstatou věci v řízení o výši odchodného je otázka, zda bylo odchodné vypočteno v souladu se zákonem. Pokud v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ve kterém se zkoumala zákonnost výše odchodného vypočtená z měsíčního služebního příjmu) existovalo řízení, kde meritem sporu byla výše měsíčního služebního příjmu, řízení o výši měsíčního služebního příjmu jednoznačně představovalo předběžnou otázku pro nyní projednávanou věc. Přitom o této předběžné otázce bylo rozhodnuto až dne 24. 4. 2023, o čemž svědčí rozhodnutí žalovaného z tohoto dne, č. 3017/2023, proti němuž podal žalobce dne 23. 6. 2023 žalobu, která je u tohoto soudu vedena pod sp. zn. 17 Ad 7/2023.
50. Zákon o služebním poměru neupravuje možnost správního orgánu řízení přerušit, proto se uplatní správní řád. Povinnost správního orgánu řízení přerušit je stanovena pouze v § 64 odst. 2 správního řádu, kdy jde o řízení zahájené na základě žádosti. O takovou situaci se však v daném případě nejedná; minimálně z § 167 odst. 1 zákona o služebním poměru, dle kterého se odchodné vyplácí jednorázově do 30 dnů ode dne skončení služebního poměru, vyplývá, že odchodné je výsluhovým nárokem, na který má příslušník právo automaticky (srov. § 155 zákona o služebním poměru). Rozhodnutí o výši odchodného se tudíž nevzdává na základě žádosti. Bez ohledu na uvedené však žalobce ani před služebním orgánem o přerušení řízení dle § 64 odst. 2 správního řádu nepožádal. Ostatní důvody pro přerušení řízení jsou pak fakultativní (je vždy stanoveno, že řízení správní orgán může přerušit), a to i v případě existence předběžné otázky [§ 64 odst. 1 písm. c)]. Žalovaný tak neměl povinnost řízení ve věci odstupného přerušit do doby vyřešení předběžné otázky; přerušení řízení záleželo na jeho uvážení.
51. S tím však souvisí sporná otázka, zda žalovaný neporušil zásadu legitimního očekávání, pokud k přerušení řízení nepřistoupil. Soud konstatuje, že zásada legitimního očekávání (předvídatelnosti) je vyjádřena v § 2 odst. 4 správního řádu tak, aby „[...] při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly“. V intencích výše uvedeného mohou vzniknout rozdíly, pokud nejde o shodné nebo podobné případy, ale o případy nějak vybočující. Jde potom o rozdíly „důvodné“. Komplexně se problematice legitimního očekávání věnoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 Afs 50/2009-233 dle kterého správní orgán musí rozhodovat v souladu s již vydanými rozhodnutími, která se týkala skutkově shodných či obdobných případů. Pokud v okamžiku rozhodování správního orgánu existují jiná jeho rozhodnutí pojednávající o skutkově týchž či obdobných případech, je nutno chránit víru účastníků, že správní orgán bude také v jejich případě rozhodovat stejným způsobem. Existence možnosti účastníků řízení spolehnout se na to, že jejich věc správní orgán posoudí stejným způsobem, jakým již dříve posoudil skutkově obdobné či stejné věci, je nezbytnou součástí jednoho ze základních znaků právního státu – právní jistoty.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

52. Aby bylo možné uvažovat o porušení zásady legitimního očekávání, je potřeba identifikovat, zda byla v daném případě nastolena správní praxe, která by legitimní očekávání v žalobci vyvolala. Žalobce odkázal na rozhodnutí ministra vnitra, který ve věci jiného služebního příslušníka v paralelně probíhajícím řízení přerušil do doby vyřešení předběžné otázky. Odkázal na usnesení prvostupňového orgánu ze dne 9. 9. 2022, sp. zn. 1435/2022, ve skutkově totožné záležitosti, kterým o přerušení řízení z uvedených důvodů rozhodl. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, uvedl, že „[...] *správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Jen taková správní praxe je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě.*“ Žalobce byl dle svého tvrzení v legitimním očekávání z důvodu, že řízení byla přerušena v paralelně vedených řízeních o výsluhovém příspěvku. Soud, aniž by žalobcem předložené důkazy hodnotil, má za prokázané, že v případě rozhodnutí ministra vnitra, který vydal „pouze“ pár takových rozhodnutí, nelze hovořit o ustálené, jednotné nebo dlouhodobé činnosti správního orgánu, která by ve smyslu citované judikatury Nejvyššího správního soudu zakládala žalobci legitimní očekávání. Jak žalovaný uvedl, jednalo se přitom o případ, ve kterém se k danému postupu služební orgán odhodlal až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Z logiky věci tak žalobce nemohl být v legitimním očekávání, jak žalovaný rozhodne, na základě skutečností, které nastaly až po vydání rozhodnutí o odvolání.
53. Soud se dále v souvislosti s předběžnou otázkou zabýval tím, zda i přesto, že služební orgán nebyl povinen zde posuzované řízení podle § 64 správního řádu přerušit, existovala povinnost vyčkat na vyřešení předběžné otázky předtím, než došlo k vydání napadeného rozhodnutí. Podle § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru in fine platí, že pokud již před příslušným orgánem řízení o předběžné otázce probíhá, vyčká služební funkcionář jeho výsledku. „Příslušným orgánem“ je přitom třeba rozumět kterýkoli orgán, který je k řešení dané otázky příslušný a který tak může, ale nemusí být odlišný od služebního funkcionáře. Obdobně srov. znění § 57 odst. 4 správního řádu, dle kterého „*jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, k jejímuž řešení je správní orgán příslušný, o níž však nelze rozhodnout ve společném řízení, provede správní orgán nejprve řízení o této předběžné otázce, je-li oprávněn zahájit řízení z moci úřední, popřípadě vyzve toho, kdo je oprávněn podat žádost, aby tak učinil.*“ V daném případě v době vydání napadeného rozhodnutí probíhalo před příslušným orgánem řízení o předběžné otázce. Ačkoliv žalovaný neměl povinnost řízení ve věci odchodného přerušit, měl jednoznačnou povinnost vyčkat na výsledek řízení o předběžné otázce; jinými slovy rozhodnout o ní přednostně, jak vyplývá z § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru. Nadto je z vývoje dané věci zřejmé, že v daném případě výsledek řízení o předběžné otázce, resp. rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2023, č. 3017/2023, bude ještě podroben soudnímu přezkumu, což žalovaný s ohledem na charakter sporné otázky mohl racionálně předpokládat.
54. Soud tak konstatuje, že postupem v rozporu s § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru se žalovaný dopustil vady řízení, resp. porušil ustanovení o řízení před správním orgánem. Tato vada však sama o sobě automaticky neznamená, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné. Je totiž potřebné zkoumat, zda vydáním rozhodnutí byl žalobce zkrácen na svých právech tím, že o předběžné otázce nebylo rozhodnuto před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí. Dle soudu by k takovému negativnímu zásahu do právní sféry žalobce nedošlo, pokud by žalovaný předběžnou otázku zodpověděl, resp. učinil by si o ní úsudek sám, a to přezkoumatelným způsobem. Jak již uvedeno výše, této povinnosti žalovaný nedostál, neboť

v napadeném rozhodnutí předběžnou otázku nezhodnotil přezkoumatelně a věcně správně. Žalovaný namísto toho, aby vyčkal na rozhodnutí o předběžné otázce (resp. o ni sám rozhodl přednostně), vydal žalobou napadené rozhodnutí. Z tohoto důvodu vada řízení přetrvává a rozhodnutí je namístě zrušit dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. také pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo vliv na zákonnost rozhodnutí.

55. Jelikož žalovaný se otázkou, zda byla žalobci služební pohotovost nařízena v souladu s příslušným zákonem přezkoumatelným způsobem, nezabýval, soud k hodnocení této námitky přistoupit nemohl. Ze stejného důvodu se blíže nezabýval polemikou žalobce a žalovaného o tom, zda si byl služební orgán nezákonně nařizovaných služebních pohotovostí vědom a zda svou praxi změnil v reakci na žádosti několika příslušníků. Zásadní totiž byla otázka, zda byla žalobci služební pohotovost nařízena v souladu s příslušným zákonem, což v daném případě najevo nevyšlo, resp. žalovaný to přezkoumatelným způsobem neodůvodnil. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí se soud již nezabýval ani námitkou jeho nesprávného doručování.

Závěr a náklady řízení

56. Žalovaný pochybil, když před vydáním napadeného rozhodnutí nevyčkal na rozhodnutí o předběžné otázce, která probíhala před služebním orgánem. Tato vada řízení má přitom vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť ačkoliv žalovaný předběžnou otázku v napadeném rozhodnutí sám zodpověděl, učinil tak v převážné části nepřezkoumatelně a v přezkoumatelné části věcně nesprávně. Dezinterpretoval totiž meritum věci: žalobce tvrdil již od počátku správního řízení, že služební pohotovost, která mu byla služebním orgánem pravidelně nařizována, ve skutečnosti svojí povahou byla klasickou základní pracovní dobou. Žalovaný však postavil svoji argumentaci na obecných rozdílech mezi služební dobou a služební pohotovostí a opakovaně zdůrazňoval, že za služební pohotovost (pakliže se v rámci ní nevykonává služba) žalobci náleží jiná odměna (která není součástí služebního příjmu), než je služební příjem. Žalovaný se nevypořádal (a pokud ano, tak zcela nepřiléhavě) s odkazy žalobce na judikaturu NSS i SDEU týkající se nařizování služebních pohotovostí, případně pojmu „důležitý zájem služby“.
57. Na základě shora uvedených skutečností soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s., jakož i ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s., a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, aniž nařizoval ústní jednání. Právním názorem vysloveným výše je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
58. Shora uvedené nedostatky napadeného rozhodnutí soud nemůže překlenout a doplnit vlastní argumentací. K tomu bude třeba zásadního doplnění dokazování, což by bylo v rozporu s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žalobci by se nadto vypořádání jeho klíčových námitek poprvé dostalo teprve v řízení před správním soudem, což není přípustné. Soud se proto samotným posouzením charakteru služby vykonávané žalobcem v době vykazované jako služební pohotovost prozatím nemohl zabývat.
59. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny advokátky za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, sepsání repliky z 14. 11. 2022) po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Soud nepřiznal odměnu za doplnění žaloby ze dne 23. 6. 2023, neboť tímto podáním došlo pouze k doplnění informací o průběhu řízení.

Celkem činí odměna a náhrada hotových výdajů 10 200 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o 21% daň z přidané hodnoty ve výši 2 142 Kč. Ačkoliv žalobcova zástupkyně není plátkyní DPH, vykonává advokacii jako společnice právnické osoby zřízené podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, která je plátcem DPH, proto jsou náklady řízení zvýšeny o částku odpovídající DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Náhradu nákladů řízení v celkové výši 15 342 Kč je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupkyně žalobce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitý na základě § 64 s. ř. s.) ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. května 2024

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.